

Rahoituskanavat ylittävä sote-palvelujen käyttö pääkaupunkiseudulla -hankkeeseen osallistuminen

VD/3340/00.04

JTS/HB

Taustalla kokemukset toteutetuista analyyseistä: Case Kainuu/Keski-Suomi ja Oulu

Hanke-esityksen taustalla on kokemukset jo toteutetuista analyyseistä. Kainuussa ja Keski-Suomessa on aikaisemmin tarkasteltu diabetes-, kaihi- ja lonkkaleikkauspotilaiden hoitoketjuja. Esimerkiksi lonkkaleikkauspotilaiden hoitoketjuissa rahoittajataho (kunta, Kela, vakuutusyhtiö, asiakas, muu) vaihtuu usein, keskimäärin 22 - 23 kertaa tarkastelujakson aikana (v. 2012-2013), maksimissaan yli 500 kertaa. Lonkkaleikkauksen kokonaiskustannukset tarkastelujaksolla olivat Kainuun alueella n. 21 000 €/hlö ja Keski-Suomen alueella n. 5 000 € korkeammat. Työstäpoissaolojakso oli Kainuussa keskimäärin 150 päivää ja Keski-Suomessa 183 päivää. Työstäpoissaolon kustannukseksi työnantajalle on arvioitu n. 300 €/vrk, jolloin Kainuun mallilla tarkasteltuna koko maan työstäpoissaolon kustannukset olisivat 32,8 milj. pienemmät kuin Keski-Suomen mallilla.

Oulun kaupungin, Kelan ja työterveyshuollon rahoituskanavat ylittävien palvelukäytön analyyseissä nousi esiin seuraavia asioita: Eniten palveluita tarvitseva 10 % asukkaista kerryttää 74 % Oulun kaupungin, Kelan ja työterveyshuollon yhteiskustannuksista. Monikanavainen rahoitus korostuu eniten palveluita tarvitsevalle 10 %:lle väestöstä. Eniten palveluja tarvitsevista jopa 65 % käyttää sekä kunnan että Kelan rahoituskanavaa, kun taas muusta väestöstä on vain 36 % käyttää kunnan ja Kelan rahoituskanavien yhdistelmää. Vain yhtä rahoituskanavaa ja siilomaista palvelujärjestelmää tarkastelemalla on vaarana, että tehdään palvelurakenteen tai hoitoketjun kannalta epäoptimaalisia päätöksiä: esimerkiksi tehostetussa palveluasumisessa asuvan vanhuksen ja vanhainkodissa asuvan vanhuksen vuosikustannuksen ero kutistuu 25 prosentista 13 prosenttiin, kun huomioidaan pelkkien suorien kustannusten sijaan kaikki kustannukset.

Hankkeen tavoitteet ja aikataulu

Rahoituskanavat ylittävä sote-palvelujen käyttö pääkaupunkiseudulla -hankkeessa on tavoitteena toteuttaa pääkaupunkiseudulla Oulun kaltainen hanke. Hankkeessa tutkitaan pääkaupunkiseudun asukkaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttöä rahoituskanavat ylittävästi. Vaikka eri palveluiden kustannusten muodostumisesta on paljon tietoa, tarkastelu on ollut yleensä vain yhden maksajan tai palvelun näkökulmasta.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tietoa:

- 1) pääkaupunkiseudulta sosiaali- ja terveyspalveluiden käytöstä ja rahoituksesta kokonaisuutena huomioiden niin kuntien, Kelan, työnantajien kuin asiakkaiden itsensä maksavat palvelut,
- 2) yhteisesti sovittavasta rahoituskanavat ylittävästä palveluketjusta, sekä
- 3) tuottaa tietoa sote-palveluiden tiedolla johtamisen kehittämiseen

Hanke toteutetaan ajalla 1.5.-15.12.2015. Hankkeen aikataulu on: kilpailutus toukokuussa, tietojen poiminta syyskuun lopussa, analyysit loka-marraskuussa, tulosten julkaisu tammikuussa 2016.

Hankkeen järjestäytyminen

Hankkeen hallinnoija on Sitra, joka rahoittaa hanketta sekä vastaa hankkeeseen liittyvän analysoinnin kilpailutuksesta mkl. tutkimuslupien hakeminen. Hankkeeseen liittyvien tietojen tallennuspaikkaa sekä tietojen jatkokäyttöä koskevista kysymyksistä sovitaan hankkeen valmistelun yhteydessä huomioiden juridiset kysymykset. Ohjausryhmään tulee jäsenet HUS:sta, Espoosta, Vantaalta, Helsingistä, Kelasta, Sitrasta ja Terveystalosta (jäsen+varajäsen). Hankkeen ohjausryhmä kokoontuu 1x krt kuukaudessa. Jokainen osapuoli vastaa osaltaan tietojen poiminnasta ja toimittamisesta hankkeen käyttöön. Hankkeen valmistelua tehdään yhteistyössä.

Hankkeen osapuolet ja kerättävät tiedot

Pääkaupunkiseudun väestöpohja on suuri ja hieman erilainen kuin muu Suomi, joten hanke on kansallisestikin merkittävä, vaikka rahoituskanavia ylittävää palvelun käyttöä selvitetään esim. myös

Kainuun ja Keski-Suomen alueilla, joissa painotuksena on eri asiakasryhmien rahoituskanavat ylittävien hoitoprosessien tarkastelu ja niiden simulointi.

Kokonaiskuvan saamiseksi sote-palveluiden käytöstä pääkaupunkiseudulla hankkeessa tulisi olla mukana ainakin Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuus ja sekä erikoissairaanhoidon (Hus) ja Kelan rahoittamat sosiaali- ja terveyspalvelut. Työterveyspalvelujen sekä yksityisten palvelutuottajien tiedot pyritään kokoamaan myös mahdollisuuksien mukaan. Jotta analysointi on mahdollista tarvitaan osapuolilta yksilötason asiakastiedot sosiaali- ja terveyspalveluista halutuilta vuosilta (esim. 2012-2014). Lisäksi selvittävänä on vielä YTHS:n mahdollinen osallistuminen sekä mahdollisesti analysoitavat tiedot kotitalousvähennyksistä.

Hankkeen ensimmäiseen tilaisuuteen 30.3.2015 osallistuivat toimialan edustajina kehittämispäällikkö Heli Bäckmand ja tulosaluejohtaja Timo Aronkytö. Organisaatiot käyvät sisäiset keskustelut ja päätökset hankkeen toteutumisesta ja mukaan lähtevistä tahoista tehdään toukokuussa 2015.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.4.2015 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kehittämispäällikkö Heli Bäckmand, puh 09 839 29838, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi